

ตัวแปรที่ส่งผลต่อระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน

Variables Affecting Level of Learning Organization in Schools

สมศักดิ์ ชาญสูงเนิน¹

Somsak Chansungnoen¹

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2) เพื่อศึกษาระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (3) เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจใฝ่รู้ของครู ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (4) เพื่อศึกษาระดับเจตคติของครูที่มีต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (5) เพื่อศึกษาอิทธิพลของระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน ระดับแรงจูงใจใฝ่รู้ของครู และระดับเจตคติของครูที่มีต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนที่มีต่อระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

¹ คุษณบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

¹ Ph.D. candidate in Educational Administration, Vongchavalitkul University



ประชากร คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2549 กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 60 โรงเรียน ในจังหวัดขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ชัยภูมิ ซึ่งเลือกโดยให้ความน่าจะเป็นของการเลือกเป็นปฏิภาคกับจำนวนนักเรียนในแต่ละโรงเรียน ตัวแปรในการวิจัย ประกอบด้วย (1) ตัวแปรตาม คือ ระดับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน (2) ตัวแปรต้น คือ (1)ระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน (2) ระดับแรงจูงใจใฝ่รู้อของครู (3) ระดับเจตคติของครูที่มีต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล ประกอบด้วย (1) เครื่องมือที่ใช้วัดค่าตัวแปรตามเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน จำนวน 1 ฉบับ 62 ข้อ สอบถามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนที่สุ่มมา 5 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.088 - 0.801 ค่าความเชื่อมั่น 0.973 (2) เครื่องมือที่ใช้วัดค่าตัวแปรต้น จำนวน 3 ฉบับ ประกอบด้วย (1) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนใช้สอบถามผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน 5 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในแต่ละโรงเรียน จำนวน 6 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.869 (2) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่รู้อของครู จำนวน 20 ข้อ ใช้สอบถามครูผู้สอน 5 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในแต่ละโรงเรียน แต่ละข้อมีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.911-0.919 ค่าความเชื่อมั่น 0.919 (3) แบบวัดเจตคติของครูที่มีต่อระดับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน จำนวน 20 ข้อ ใช้สอบถามครูผู้สอน 5 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในแต่ละโรงเรียน แต่ละข้อมีอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.865-0.880 ค่าความเชื่อมั่น 0.876 ครู 5 คนในแต่ละโรงเรียนได้มาจากการสุ่มแบบใด และเป็นผู้ตอบแบบสอบถามที่วัดตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปรรวมกลุ่มตัวอย่างครูที่เป็นผู้ให้ข้อมูล 300 คน

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผันของตัวแปรตามและตัวแปรต้น ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ คำนวณน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรต้นที่ส่งผลต่อตัวแปรตามในรูปของคะแนนมาตรฐาน ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ



ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณยกกำลังสอง วิเคราะห์วิถีด้วยโปรแกรม LISREL 8.30 และ 8.72

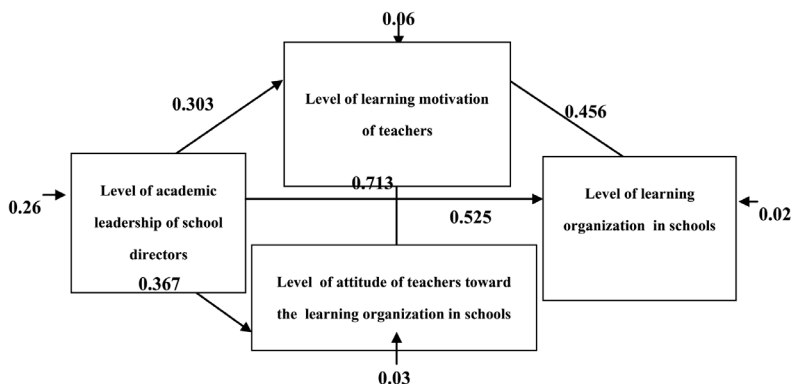
ผลการวิจัย

1. โรงเรียนมีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับมาก แต่ละโรงเรียนมีระดับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนแตกต่างกันพอสมควร ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเป็นผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับสูง ผู้อำนวยการของแต่ละโรงเรียนมีระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการแตกต่างกันพอสมควร ครูมีแรงจูงใจใฝ่รู้ในระดับสูงมาก ครูของแต่ละโรงเรียนมีแรงจูงใจใฝ่รู้แตกต่างกันน้อย ครูมีเจตคติต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอยู่ในระดับดี ครูแต่ละโรงเรียนมีเจตคติต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้แตกต่างกันน้อย

2. ระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน ระดับแรงจูงใจใฝ่รู้ของครู ระดับเจตคติของครูที่มีต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนและระดับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ต่างมีความสัมพันธ์ในทางบวกซึ่งกันและกันอย่างสูง ($r = 0.722-0.906$)

3. เมื่อวิเคราะห์ด้วยสหสัมพันธ์พหุคูณ และค่าน้ำหนักความสำคัญ (β) พบว่าระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน และระดับเจตคติของครูที่มีต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนร่วมกันส่งผลทางบวกต่อระดับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน และสามารถอธิบายความแปรปรวนของระดับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนได้ร้อยละ 90 ($R=0.949$; $R^2=0.900$) ระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมากที่สุด ($\beta = 0.603$) ระดับเจตคติของครูที่มีต่อระดับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ส่งผลรองลงมาเป็นอันดับสอง ($\beta = 0.406$) ส่วนระดับแรงจูงใจใฝ่รู้ของครูไม่ส่งผลต่อระดับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ($\beta = 0.010$)

4. เมื่อวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์วิถีพบรูปแบบของความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ดังนี้



Chi - Square = 0.030 , df = 1 , P - value=0.862 , RMSEA=0.000 These values indicated the appropriate of the path model of Learning organization in schools.

THE PATH MODEL OF LEARNING ORGANIZATION IN SCHOOLS.

Chi - Square = 0.030 , df = 1 , P - value=0.862 , RMSEA=0.000 ค่าเหล่านี้แสดงว่ารูปแบบมีความเหมาะสม

รูปแบบอิทธิพลของตัวแปรต้นที่ส่งผลกระทบต่อระดับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน

จากรูปแบบดังกล่าว พบว่า

(1) ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อ ระดับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ได้แก่ระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ($\beta = 0.525$) และระดับแรงจูงใจใฝ่รู้อยของครู ($\beta = 0.456$) สองตัวแปรนี้ อธิบายความแปรปรวนของระดับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ได้ร้อยละ 90 ($R^2 = 0.900$)

(2) ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อระดับแรงจูงใจใฝ่รู้อยของครู ได้แก่ระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ($\beta = 0.303$) และระดับเจตคติของครูที่มีต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ($\beta = 0.713$) สองตัวแปรนี้อธิบายความแปรปรวนของระดับแรงจูงใจใฝ่รู้อยของครูได้ร้อยละ 63.3 ($R^2 = 0.633$) ระดับเจตคติของครูที่มีต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ไม่มีอิทธิพลโดยตรงต่อระดับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ($\beta = 0.000$) แต่ตัวแปรนี้มีอิทธิพลทางอ้อมต่อระดับความ



เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ($\beta = 0.713$) ผ่านมายังระดับแรงจูงใจใฝ่รู้อย่าง
ครูก่อน แล้วระดับแรงจูงใจใฝ่รู้อย่างครูเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลโดยตรงต่อระดับความเป็น
องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ($\beta = 0.456$)

(3) ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อระดับเจตคติของครูที่มีต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้
ของโรงเรียนได้แก่ระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน ($\beta = 0.367$)
ตัวแปรนี้อธิบายความแปรปรวนของระดับเจตคติของครูที่มีต่อความเป็นองค์การแห่งการ
เรียนรู้ของโรงเรียน ได้ร้อยละ 52.1 ($R^2 = 0.521$)

(4) ระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนได้รับทั้งอิทธิพลทางตรง
จากระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน (0.525) และอิทธิพลทาง
อ้อมจากระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน (0.257) ผ่านมาทาง
แรงจูงใจใฝ่รู้อย่างครู

(5) ระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนได้รับอิทธิพลทางตรงจาก
ระดับแรงจูงใจใฝ่รู้อย่างครู (0.456)

(6) ระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนได้รับอิทธิพลทางอ้อมจาก
ระดับเจตคติของครูที่มีต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน (0.325) ผ่านมา
ทางระดับแรงจูงใจใฝ่รู้อย่างครู

คำสำคัญ: องค์การแห่งการเรียนรู้, ผู้นำทางวิชาการ, แรงจูงใจ, เจตคติ, การวิเคราะห์วิถี



Abstract

The purposes of this dissertation were 1) to study the level of learning organization in schools under Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education 2) to determine the level of academic leadership of school directors under Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education 3) to study the level of learning motivation of teachers under Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education 4) to study the level of attitude of teachers toward the learning organization in schools under Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education, and 5) to determine the influences of academic leadership level of school directors, learning motivation level of teachers, and attitude level of teachers toward the learning organization in schools toward the level of learning organization in schools. The research methodology was as following;

Population: The secondary schools, in the level 3-4, under Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education, during the academic year 2006.

Samples : 60 secondary schools, in the level 3-4, under Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education in Khon Kaen, Nakhon Ratchasima, Buriram, Surin, and Chaiyaphum Provinces. The samples were drawn by using proportionally probability with the number of students in each school.

Variables: There were 2 variables; 1) dependent variable which was the level of learning organization in schools. 2) independent variables which were 2.1) the level of academic leadership of school directors 2.2) the level of learning motivation of teachers 2.3) the level of attitude of teachers toward the learning organization in schools.

Research instruments: The researcher used the questionnaires for col-



lecting the data which were 1) One set of questionnaire was used to collect the data for dependent variable which consisted of 62 items, asked the school director and 5 randomly selected teachers in each school. The questionnaires had the item discrimination between 0.088–0.801, and the reliability at 0.973. 2) Three sets of questionnaires were used to collect the data for the independent variables which consisted of 2.1) the questionnaires asking about the opinions on academic leadership of the school directors. These questionnaires were used to ask the school director and 5 teachers in each school, consisted of 6 items, and had the reliability at 0.869. 2.2) the questionnaires measuring the learning motivation of teachers which consisted of 20 items, used to ask 5 sample teachers in each school. The questionnaires had the item discrimination between 0.911–0.919, and the reliability at 0.919. 2.3) the questionnaires measuring the attitude of teachers toward the level of learning organization in schools that comprised 20 items, used to ask 5 sample teachers in each school. The questionnaires had the item reliability between 0.865–0.880, and reliability at 0.876. The total teachers who answered the questionnaires to evaluate all 4 variables were 300 which were randomly selected for 5 sample in each school. The statistical methods used to analyze the data were mean, standard deviation, coefficient of variation, coefficient of correlation, multiple regression analysis and path analysis using LISREL 8.30 and 8.72.

The research findings were as follows:

1) The schools had the learning organization at a high level. Each school showed different learning organization level in a moderate level. The school directors had the academic leadership at a high level. The school directors in each school showed different academic leadership level in a moderate level. Teachers had the learning motivation in a very high level. Teachers in each

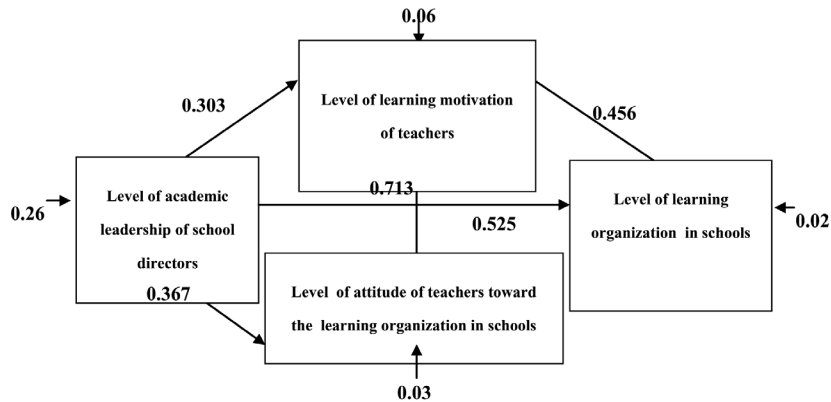


school showed different learning motivation level at a low level. Teachers had the attitude toward the learning organization in schools at a good level. Teachers in each school showed different attitude level at a low level.

2) The level of academic leadership of school directors, the level of learning motivation of teachers, the level of attitude toward the learning organization and the level of learning in schools showed highly positive relationships to each other ($r = 0.722-0.906$).

3) When analyzing the data by multiple regression, it was found that the level of academic leadership of school directors and the level of teachers' attitude toward the learning organization in schools affected positively to the level of learning organization in schools. These two variable explained the variance of learning organization in schools at 90 % ($R=0.949$; $R^2= 0.900$). The level of academic leadership of school directors affected to learning organization at the most ($\beta =0.603$). The level of teachers' attitude toward the learning organization in schools affected to learning organization secondly ($\beta =0.406$). Whereas, the level of teachers' learning motivation did not affect to the level of learning organization in schools ($\beta =0.010$).

4) When analyzing the data by path analysis with LISREL 8.30 and 8.72 program, it found the models of learning organization in schools as follows:



Chi – Square = 0.030 , df = 1, P – value=0.862, RMSEA=0.000 These values indicated the appropriate of the path model of Learning organization in schools.

THE PATH MODEL OF LEARNING ORGANIZATION IN SCHOOLS.

Chi – Square = 0.030 , df = 1, P – value=0.862, RMSEA=0.000 These values indicated the appropriate of the path model of Learning organization in schools.

THE PATH MODEL OF LEARNING ORGANIZATION IN SCHOOLS.

From the path model,it indicated :

4.1) The level of learning organization in schools were affected by the academic leadership level of school directors ($\beta = 0.525$) and the learning motivation level of teachers ($\beta = 0.456$). These two variables accounted for the variance of learning organization level in schools at 90 % ($R^2 = 0.900$).

4.2) The learning motivation of teachers were affected by the academic leadership level of school directors ($\beta = 0.303$) and the teachers' attitude level toward the learning organization in schools ($\beta = 0.713$). These two variables accounted for the variance of teachers' learning motivation level at 63.3 % ($R^2 =$



0.633). Whereas, the level of teachers' attitude toward the learning organization in schools had no influence directly to the level of learning organization in schools ($\beta = 0.000$), but it influenced indirectly to the level of learning organization in schools ($\beta = 0.713$) by affecting to the level of learning motivation of teachers firstly and then, the level of learning motivation of teachers affected directly to the level of learning organization in schools ($\beta = 0.456$).

4.3) The teachers' attitude level toward the learning organization in schools was affected by the academic leadership level of school directors ($\beta = 0.367$). This variable accounted for the variance of teachers' attitude level toward the learning organization in schools at 52.1 % ($R^2 = 0.521$).

4.4) The level of learning organization in schools had been influenced directly from the academic leadership level of school directors (0.525) and was influenced indirectly from the level of academic leadership of school directors (0.257) by passing through the teachers' learning motivation.

4.5) The level of learning organization in schools had been influenced directly from the level of learning motivation of teachers (0.456).

4.6) The level of learning organization in schools had been influenced indirectly from the teachers' attitude level toward the learning organization in schools (0.325) by passing through the teachers' learning motivation.

Keywords : Learning Organization, Academic Leadership, Motivation, Attitude, Path Analysis



บทนำ

ปัจจุบันโลกกำลังเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากรของชาติให้ได้รับความรู้ ความสามารถ และมีคุณภาพอย่างจริงจัง จึงนับเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดความอยู่รอดของประเทศในเวทีการแข่งขันระดับนานาชาติ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2543 : 108) การจัดการศึกษาจะต้องบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาบุคคลแห่งการเรียนรู้ เพื่อเป็นองค์ประกอบสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาและยกระดับการศึกษาของประเทศให้สามารถเข้าสู่การแข่งขันในระดับสากล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542 : 5)

สถาบันการศึกษาในระดับโรงเรียนมัธยมศึกษามีผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญในฐานะที่เป็นผู้นำและครูทุกคนเป็นผู้ร่วมงาน การบริหารงานของผู้บริหารจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำของผู้บริหารนั่นเองและผู้บริหารต้องพัฒนาโรงเรียนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ดังนั้น แนวคิดเรื่อง โรงเรียนกับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้จึงเป็นเรื่องสำคัญ ที่จะช่วยสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตามวิสัยทัศน์ของการพัฒนาประเทศต่อไป

ในบริบททางการบริหารการศึกษาของไทยก็รับเอาแนวความคิดองค์การแห่งการเรียนรู้มาใช้ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีพัฒนาข้าราชการครู เพื่อเข้าสู่ตำแหน่งสายงานบริหารในสถานศึกษา ได้บรรจุความรู้เรื่ององค์การแห่งการเรียนรู้ไว้ในหลักสูตรฝึกอบรมด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำความรู้เรื่องนี้ไปขยายผลต่อในสถานศึกษาของตน ขณะนี้แนวคิดเกี่ยวกับองค์การแห่งการเรียนรู้ได้รับการนำไปใช้ในสถาบัน การศึกษา เช่น มหาวิทยาลัย โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และได้มีงานวิจัยเกี่ยวกับองค์การแห่งการเรียนรู้ จากงานวิจัยที่ประมวลมา พบว่า เป็นงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาตัวบ่งชี้ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ และตัวแปรที่เกี่ยวกับองค์การและบรรยากาศขององค์กรที่สัมพันธ์กับระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และความสัมพันธ์ระหว่างองค์การแห่งการเรียนรู้กับผลลัพธ์ทางการศึกษา

สิงห์ แกรนวนิลล์และคิกคา (Singh, Granville and Dicka, 2002:324) ได้ทำการวิจัย พบว่า ตัวแปรด้านจิตพิสัย เช่น แรงจูงใจ



เจตคติ เป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อการกระทำและผลลัพธ์จากการกระทำของบุคคล
 หนึ่ง สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ สุวัฒน์ วิวัฒนา
 นนท์ และนิคม นาคอ้าย (2550:1-9) วิจัย
 พบว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน ส่งผลต่อคุณภาพการสอนของ
 ครู จากผลงานวิจัยดังกล่าวนี้ทำให้ผู้วิจัย
 เกิดความคิดว่าการที่โรงเรียนจะเปลี่ยนเป็น
 โรงเรียนแห่งการเรียนรู้อย่างถาวรนั้น แรง
 จูงใจใฝ่รู้ของครู เจตคติของครูที่มีต่อความ
 เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนและ
 ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการ
 โรงเรียนน่าจะเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อ
 ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของถาวร
 ของโรงเรียน นั้น แต่ก็ยังไม่มีงานวิจัยใดได้
 ศึกษาอิทธิพลของตัวแปรทั้ง 3 นี้ ต่อความ
 เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงสนใจ
 ศึกษาอิทธิพลของความเป็นผู้นำทางวิชาการ
 ของผู้อำนวยการโรงเรียน แรงจูงใจใฝ่รู้ของครู
 เจตคติของครูที่มีต่อความเป็นองค์กรแห่ง
 การเรียนรู้ของโรงเรียน ที่มีต่อความเป็น
 องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความเป็นองค์กร
 แห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน

2. เพื่อศึกษาระดับความเป็นผู้นำ
 ทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน
 3. เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจใฝ่รู้ของครู
 4. เพื่อศึกษาเจตคติของครูที่มีต่อ
 ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน
 5. เพื่อศึกษาอิทธิพลของความเป็น
 ผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน
 แรงจูงใจใฝ่รู้ของครู และ เจตคติของครูที่
 มีต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ
 โรงเรียน ที่มีต่อระดับความเป็นองค์กรแห่ง
 การเรียนรู้ของโรงเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ศึกษาตัวแปรตาม
 และตัวแปรต้นที่เป็นตัวแปรที่สามารถพัฒนา
 ผู้บริหารและครูให้เกิดมีขึ้นได้ และเป็นตัวแปร
 ที่มีผลอย่างถาวรต่อการเปลี่ยนแปลงโรงเรียน
 ให้เป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา
 ช่วงชั้นที่ 3-4 ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
 การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
 ปีการศึกษา 2549

กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา



ช่วงชั้นที่ 3-4 ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 60 โรงเรียน ในจังหวัดขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ชัยภูมิ ซึ่งเลือก โดยให้ความน่าจะเป็นของการเลือกเป็น ปฏิภาคกับจำนวนนักเรียนในแต่ละโรงเรียน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรตาม คือ ระดับความเป็น องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ตัวแปร ดัน คือ (1) ระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการ ของผู้อำนวยการโรงเรียน (2) ระดับแรง จูงใจใฝ่รู้ของครู (3) ระดับเจตคติของครูที่มี ต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของ โรงเรียน

เครื่องมือในการวิจัย

(1) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ ระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ของโรงเรียน ค่าความเชื่อมั่น 0.973 (2) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็น ผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน ค่าความเชื่อมั่น 0.869 (3) แบบวัดแรง จูงใจใฝ่รู้ของครู ค่าความเชื่อมั่น 0.919 (4) แบบสอบถามใช้วัดเจตคติของครูที่มีต่อความ

เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ค่า ความเชื่อมั่น 0.876

สถิติที่ใช้ การวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ ความแปรผัน ของตัวแปรตามและตัวแปรต้น ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ค่าน้ำหนักความ สำคัญของตัวแปรต้นที่ส่งผลต่อตัวแปรตามใน รูปของคะแนนมาตรฐาน ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณยกกำลังสอง วิเคราะห์ วิธีด้วยโปรแกรม LISREL 8.30 และ 8.72

ผลการวิจัย

1. โรงเรียนมีความเป็นองค์การ แห่งการเรียนรู้ในระดับมาก และแต่ละ โรงเรียนมีระดับความเป็นองค์การแห่งการ เรียนรู้แตกต่างกันพอควร

2. ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเป็น ผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับสูง ผู้อำนวยการ โรงเรียนของแต่ละโรงเรียนมีระดับความเป็น ผู้นำทางวิชาการแตกต่างกันพอควร

3. ครูมีแรงจูงใจใฝ่รู้อยู่ในระดับสูงมาก ครูของแต่ละโรงเรียนมีแรงจูงใจใฝ่รู้แตกต่าง กันน้อย

4. ครูมีเจตคติต่อความเป็นองค์การ แห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอยู่ในระดับดี ครู ของแต่ละโรงเรียนมีเจตคติที่มีต่อความเป็น



องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนแตกต่างกันน้อย

5. ระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของอำนวยการโรงเรียน ระดับแรงจูงใจใฝ่รู้ของครู ระดับเจตคติของครูที่มีต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนและระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ต่างมีความสัมพันธ์ในทางบวกซึ่งกันและกันอย่างสูง ($r = 0.722 - 0.906$)

6. เมื่อวิเคราะห์ด้วยสหสัมพันธ์พหุคูณ และค่าน้ำหนักความสำคัญ (β) พบว่า ระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน และระดับเจตคติของครูที่มีต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนร่วมกันส่งผลทางบวกต่อระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนและสามารถอธิบายความแปรปรวนของระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนได้ร้อยละ 90 ($R=0.949$; $R^2=0.900$) ระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน ส่งผลต่อระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมากที่สุด ($\beta = 0.603$) ระดับเจตคติของครูที่มีต่อระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ส่งผลรองลงมาเป็นอันดับสอง ($\beta = 0.406$) ส่วนระดับแรงจูงใจใฝ่รู้ของครูไม่ส่งผลต่อระดับ

ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ($\beta = 0.010$)

7. เมื่อวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์วิธีพบรูปแบบของความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ดังภาพ 1

รูปแบบดังภาพ 1 แปลความหมายได้ดังนี้

(1) ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนได้แก่ระดับความ เป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน ($\beta = 0.525$) และระดับแรงจูงใจใฝ่รู้ของครู($\beta = 0.456$) สองตัวแปรนี้ อธิบายความแปรปรวนของระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนได้ร้อยละ 90 ($R^2= 0.900$)

(2) ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อระดับแรงจูงใจใฝ่รู้ของครู ได้แก่ระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน ($\beta = 0.303$) และระดับเจตคติของครูที่มีต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ($\beta = 0.713$)

สองตัวแปรนี้อธิบายความแปรปรวนของระดับแรงจูงใจใฝ่รู้ของครูได้ร้อยละ 63.3 ($R^2 = 0.633$) ระดับเจตคติของครูที่มีต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ไม่มีอิทธิพลโดยตรงต่อระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน



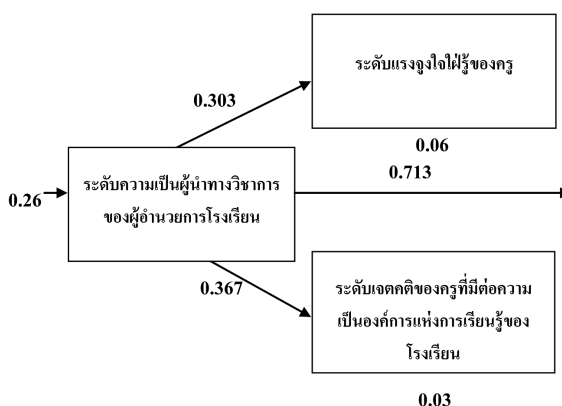
($\beta = 0.000$) แต่ตัวแปรนี้มีอิทธิพลทางอ้อมต่อระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ($\beta = 0.713$) ผ่านมายังระดับแรงจูงใจใฝ่รู้ของครูก่อน แล้วระดับแรงจูงใจใฝ่รู้ของครูเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลโดยตรงต่อระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ($\beta = 0.456$)

(3) ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อระดับเจตคติของครูที่มีต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนได้แก่ระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ($\beta = 0.367$) ตัวแปรนี้อธิบายความแปรปรวนของระดับเจตคติของครูที่มีต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ได้ร้อยละ 52.1 ($R^2 = 0.521$)

(4) ระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนได้รับทั้งอิทธิพลทางตรงจากระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน (0.525) และอิทธิพลทางอ้อมจากระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน (0.257) ผ่านมาทางแรงจูงใจใฝ่รู้ของครู

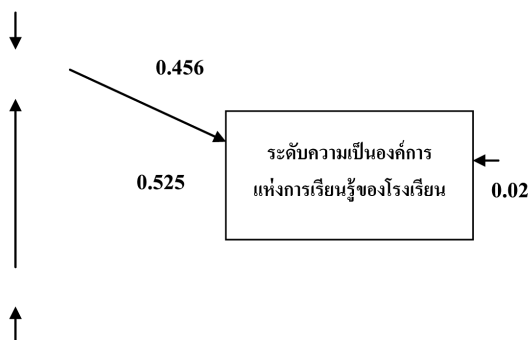
(5) ระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนได้รับอิทธิพลทางตรงจากระดับแรงจูงใจใฝ่รู้ของครู (0.456)

(6) ระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากระดับเจตคติของครูที่มีต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน (0.325) ผ่านมาทางระดับแรงจูงใจใฝ่รู้ของครู



Chi - Square = 0.030 , df = 1, P - value = 0.862, RMSEA = 0.000 ค่าเหล่านี้แสดงว่ารูปแบบมีความเหมาะสม

ภาพ 1 รูปแบบอิทธิพลของตัวแปรต้นที่ส่งผลต่อระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน



อภิปรายผล

1. อภิปรายผลการวิจัยระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน

ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนมีความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.099$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.440 ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผันร้อยละ 10.734 แสดงว่าแต่ละโรงเรียนมีระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้แตกต่างกันพอสมควร นับว่าสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมคิด สร้อยน้ำ (2547) และ สุจิต เหมวัล (2551) ที่วิจัยพบว่า ระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

2. อภิปรายผลอิทธิพลของระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ระดับแรงจูงใจใฝ่รู้อของครู และระดับเจตคติของครูที่มีต่อความเป็นองค์การ

แห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ที่มีต่อระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน

เมื่อวิเคราะห์ด้วยค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ และค่าน้ำหนักความสำคัญ (β) พบว่า ระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และระดับเจตคติของครูที่มีต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนร่วมกันส่งผลทางบวกต่อระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน และสามารถอธิบายความแปรปรวนของระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนได้ร้อยละ 90 ($R=0.949$; $R^2=0.900$) ระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมากที่สุด ($\beta = 0.603$) ระดับ เจตคติของครูที่มีต่อระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนส่งผล



รองลงมาเป็นอันดับสอง ($\beta = 0.406$) ส่วนระดับแรงจูงใจใฝ่รู้อของครู ไม่ส่งผลต่อระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ($\beta = 0.010$)

เมื่อวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์วิถี (Path Analysis) พบว่า (1) ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ได้แก่ระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน ($\beta = 0.525$) และระดับแรงจูงใจใฝ่รู้อของครู ($\beta = 0.456$) สองตัวแปรนี้ อธิบายความแปรปรวนของระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ได้ร้อยละ 90 ($R^2 = 0.900$) สำหรับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนมีอิทธิพลทางอ้อมต่อระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนผ่านทางระดับแรงจูงใจใฝ่รู้อของครู และระดับเจตคติของครูที่มีต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน (2) ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อระดับแรงจูงใจใฝ่รู้อของครู ได้แก่ระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน ($\beta = 0.303$) และระดับเจตคติของครูที่มีต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ($\beta = 0.713$) สองตัวแปรนี้อธิบายความแปรปรวนของระดับแรงจูงใจใฝ่รู้อของครูได้ร้อยละ 63.3 ($R^2 =$

0.633) ระดับเจตคติของครูที่มีต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ไม่มีอิทธิพลโดยตรงต่อระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ($\beta = 0.000$) แต่ตัวแปรนี้มีอิทธิพลทางอ้อมต่อระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ($\beta = 0.713$) ผ่านมายังระดับแรงจูงใจใฝ่รู้อของครูก่อน แล้วระดับแรงจูงใจใฝ่รู้อของครูเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลโดยตรงต่อระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ($\beta = 0.456$)

ผลจากการวิเคราะห์ทั้งสองวิธีนี้ จะเห็นความสอดคล้องกันว่าระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอย่างมาก ผลการวิจัยดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นลักษณะสำคัญของผู้อำนวยการโรงเรียนด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ ถ้าผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเป็นผู้นำทางวิชาการสูงแล้วย่อมมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในตัวแปรต่างๆ ดังเช่นระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนตามผลการวิจัยนี้ หรือต่อตัวแปรตามอื่นๆ สอดคล้องกับ สมิธ (Smith, 1984 :716) วิจัยพบว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับ ผลสำเร็จ



ของการจัดระบบองค์การโรงเรียน

ลู (Lui ,1985 : 861) วิจัยพบว่า ความเป็นผู้นำวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์สูงกับผลสำเร็จของโรงเรียน สำเร็จบุญเรืองรัตน์ ,สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ และนิคม นาคอ้าย (2550) วิจัยพบว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อคุณภาพการสอนของครู

สำหรับระดับเจตคติของครูที่มีต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเมื่อวิเคราะห์ด้วยสหสัมพันธ์พหุคูณ (R^2) และค่าน้ำหนักความสำคัญ (β) พบว่า ส่งผลต่อระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน แต่เมื่อใช้การวิเคราะห์วิธีพบว่าไม่ส่งผลโดยตรงต่อระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนแต่มีอิทธิพลทางอ้อม ส่วนระดับแรงงใจใฝ่รู้ของครูเมื่อวิเคราะห์ด้วยสหสัมพันธ์พหุคูณ และค่าน้ำหนักความสำคัญพบว่า ไม่ส่งผลต่อระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน แต่เมื่อวิเคราะห์วิธีพบว่า ตัวแปรนี้ส่งผลทางตรงต่อระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนโดยมีระดับเจตคติของครูที่มีต่อระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเป็น

ตัวแปรสนับสนุนผลงานวิจัยดังกล่าวนี้คู่จะขัดแย้งกันแต่ไม่ได้ขัดแย้งกันเพราะตัวแปรทั้งสองนี้คือระดับเจตคติของครูที่มีต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนและระดับแรงงใจใฝ่รู้ของครูต่างก็เป็นตัวแปรลักษณะจิตพิสัยของครูด้วยกันทั้งคู่ ทั้งสองตัวแปรนี้จึงมีความสัมพันธ์กันสูงดังจะเห็นได้จากค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองมีค่าเท่ากับ 0.748 เมื่อทั้งสองตัวแปรต่างก็เป็นตัวแปรด้านจิตพิสัยของครูและเป็นตัวแปรต้นของการวิจัยครั้งนี้ จึงปรากฏว่าเมื่อวิเคราะห์แล้ว จะพบตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งที่มีอิทธิพลตรงต่อระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน แต่ผลการวิเคราะห์ก็แสดงให้เห็นว่าตัวแปรจิตพิสัยของครูทั้งสองตัวแปรนี้มีอิทธิพลไม่ทางตรงก็ทางอ้อมส่งผลต่อระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน และเป็นที่น่ายินดีว่าครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยนี้มีระดับแรงงใจใฝ่เรียนรู้สูงมากและมีระดับเจตคติที่ดีต่อระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ตัวแปรทั้งสองนี้ถือว่าเป็นตัวแปรต้นที่สำคัญดังที่สิงห์ แกรนวิลล์ และ ดิกคา (Singh,Granville and Dicka,2002 : 324) เสนอความเห็น ว่าตัวแปรด้านจิตพิสัย เช่น แรงงใจ เจตคติของบุคคล เป็นตัวแปรที่สำคัญ ที่ส่งผลต่อ



การกระทำ และผลลัพธ์จากการกระทำของบุคคล และยังวิจัยพบว่าแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนและเจตคติต่อการเรียนรู้ของนักเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ไคเซอร์ (Kaiser, 2000 : 210-212) วิจัยพบว่า แรงจูงใจมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม การเผยแพร่การเรียนรู้และนวัตกรรม น้ำอ้อย สท้านไผท (2547 : 60) วิจัยพบว่า บุคลากรทางการแพทย์ที่มีเจตคติที่ดีต่อนโยบายการปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์การ มีพฤติกรรมการเป็นพนักงานที่ดีต่อองค์การและมีความยึดมั่นผูกพันต่อองค์การในระดับสูง กรองทิพย์ นาควิเชตร (2549 : 198) วิจัยพบว่า เจตคติของอาจารย์ที่มีต่อนักศึกษา มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อพันธะผูกพันของนักศึกษา กับมหาวิทยาลัยเอกชน รัชมี คำศรีจันทร์ (2550 : 51) วิจัยพบว่า พนักงานมีเจตคติที่ดีต่อนโยบายค่าตอบแทนทำให้องค์การประสบความสำเร็จ

อนึ่ง งานวิจัยนี้ศึกษาตัวแปรต้นเพียง 3 ตัวแปรและพบว่า ถ้าวิเคราะห์ด้วยสหสัมพันธ์พหุคูณพบว่า มีตัวแปรระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนและระดับเจตคติของครูที่มีต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอธิบายความแปรปรวน

ของระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนได้ร้อยละ 90 ($R^2 = 0.900$) แต่ถ้าวิเคราะห์หิพพบว่า มีตัวแปรระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนและระดับแรงจูงใจใฝ่รู้ของครูอธิบายความแปรปรวนของระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนได้ร้อยละ 90 ($R^2 = 0.900$) ผลการวิจัยตอนท้ายนี้ระหว่างตัวแปรระดับเจตคติของครูที่มีต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนและระดับแรงจูงใจใฝ่รู้ของครูมิได้ขัดแย้งกันคงได้อธิบายมาแล้ว ทั้งนี้เพราะตัวแปรทั้งสองนี้ต่างก็เป็นตัวแปรจิตพิสัยของครูและมีความสัมพันธ์กันสูง ($r = 0.748$) งานวิจัยนี้พบว่าเพียงแค่สองตัวแปรเท่านั้นอธิบายความแปรปรวนของระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนได้ถึงร้อยละ 90 ถือว่าเป็นค่าที่สูงมาก และยังเป็นตัวแปรที่สามารถปรับเปลี่ยนเพื่อการปฏิบัติได้ (Bloom, 1980; สำเริง บุญเรืองรัตน์, 2539; Westbury, 2003) ซึ่งดีกว่างานวิจัยอื่นๆที่ใช้ตัวแปรมากแต่อธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้เพียงน้อยดังเช่น งานวิจัยของลือชัย จันทร์โปีะ (2546) ที่วิจัยพบว่าตัวแปร 8 ตัวคือ (1) พันธกิจและยุทธศาสตร์ (2) วัฒนธรรมองค์การ (3) ภาวะผู้นำ (4) บรรยากาศในการทำงาน



(5) การดำเนินงานด้านการจัดการ (6) การ
 จูงใจ (7) โครงสร้างองค์กรและ (8) ระบบ
 องค์กร อธิบายความแปรปรวนของระดับ
 ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน
 อาชีวศึกษาคาทอลิกในประเทศไทยได้ร้อยละ
 68 งานวิจัยของสมคิด สร้อยน้ำ (2547) พบ
 ว่า ตัวแปร 6 ตัวแปร คือ (1) การปฏิบัติงาน
 ของครูและทีมงาน (2) เป้าหมายและข้อมูล
 ย้อนกลับการปฏิบัติงาน (3) การจูงใจ (4)
 บรรยากาศและวัฒนธรรมของโรงเรียน (5)
 การพัฒนาครูและทีมงาน (6) วิสัยทัศน์ พันธกิจ
 และยุทธศาสตร์ อธิบายความแปรปรวนของ
 ระดับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ
 สถานศึกษาได้ร้อยละ 72.1 งานวิจัยทั้งสอง
 นี้ยังใช้ตัวแปรย่อยในองค์ประกอบของความ
 เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ซึ่งเป็นตัวแปรตาม
 มาเป็นตัวแปรต้น เช่น โครงสร้างขององค์กร
 พันธกิจ และยุทธศาสตร์ วัฒนธรรมองค์กร
 ซึ่งทำให้ตัวแปรต้นเหล่านี้มีความสัมพันธ์
 กับตัวแปรตาม ตามธรรมชาติที่เป็นตัวแปร
 เดียวกัน จึงไม่มีประโยชน์ต่อการอธิบาย
 ความแปรปรวนของระดับความเป็นองค์กร
 แห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย

ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นผู้นำทาง
 วิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน แรงจูงใจ
 ใฝ่รู้ของครู เจตคติของครูที่มีต่อความ
 เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน
 มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมส่งผลกระทบต่อระดับ
 ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน
 ดังนั้น ผู้บริหารของกระทรวงศึกษาธิการ
 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนัก
 รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการ
 ศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
 พื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คณะ
 กรรมการสถานศึกษา ควรพัฒนาความเป็น
 ผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน แรง
 จูงใจใฝ่รู้ของครูและเจตคติของครูที่มีต่อความ
 เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเพื่อ
 พัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ
 โรงเรียน ซึ่งจะมีผลในการยกระดับผลลัพธ์
 ทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ข้อเสนอแนะในการนำไปปฏิบัติ

ผู้บริหารโรงเรียนต้องส่งเสริมและ
 พัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ
 โรงเรียน เพื่อคุณภาพของครูและนักเรียน
 ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น



3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

- (1) จากการวิจัยพบว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนส่งผลทางบวกต่อระดับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมากที่สุด จึงควรศึกษาว่ามีตัวแปรใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน
- (2) ควรวิจัยพัฒนาหลักสูตรเสริมลักษณะความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนเพราะลักษณะดังกล่าวนี้เป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กรรองทิพย์ นาควิเชตร.(2549) **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพันธะผูกพันของนักศึกษา กับมหาวิทยาลัยเอกชน.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์คุษฎ์บัณฑิต. นครราชสีมา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542) . **นโยบายและแผนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี** กรุงเทพฯ ฯ : การศาสนา.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2543). **ปั้นสมองของชาติ : ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา.** กรุงเทพฯ ฯ : ชัดเชสมิเดีย.
- น้ำอ้อย สท้านไผท. (2547). **ทัศนคติต่อนโยบายการปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์การ กับพฤติกรรมการเป็นพนักงานที่ดีขององค์การและความยึดมั่นผูกพันต่อองค์การของบุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลตำรวจ.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ ฯ : คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รัศมี คำศรีจันทร์. (2550). **ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อนโยบายการเปิดเผยค่าตอบแทนขององค์การ การเปรียบเทียบค่าตอบแทนตามการรับรู้ของพนักงานและความพึงพอใจในระดับค่าจ้าง.** รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ ฯ : คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลือชัย จันทร์โป. (2546). **รูปแบบการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอาชีวศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิตศึกษาศาสตร์คุษฎ์บัณฑิต. กรุงเทพฯ ฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สมคิด สร้อยน้ำ. (2547). **การพัฒนาตัวแปรแบบองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต. ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2547). **หลักสูตรผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

สำเริง บุญเรืองรัตน์. (2539). **การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

สำเริง บุญเรืองรัตน์, สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ และนิคม นาคอ้าย. (มิถุนายน - ตุลาคม 2550). "การค้นหารูปแบบของผลลัพธ์ทางการศึกษาของนักเรียนที่มีตัวแปรน้อยที่สุดและสามารถนำมาใช้ปฏิบัติในโรงเรียน," **วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล**. 1 : 7-13.

สุจิต เหมวัล. (2551). **อิทธิพลของความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ต่อผลลัพธ์ทางการศึกษาของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.

Bloom, B.S.(1980). **The State of the Research on Selected Alterable Variable in Education**. MESA Seminar, Department of Education, University of Chicago.

Kaiser, Sandra M. (2000). **"Mapping the Learning Organization : Exploring A Model Of Organizational Learning,"** Dissertation for the Degree of Doctor of Philosophy Of the Louisiana State University.

Lui, Chig-Jen. (1985). **"An Identification of Principals Instruction Behavior in Effective High School,"** Dissertation Abstracts International. 46(03) : 598-A.



Singh Kusem , Granville Monique ; and Dicka Sandra . (2002). **Mathematics and Science Achievement : Effects of Motivation , Interest , and Academic Engagement.** Virginia Polytechnic Institute and State University.

Smith, Charles Raymond. Jr. (1984). **"The Relationship Between Principal's Instructional Leadership and School's Organizational System,"** Dissertation Abstracts International. 45(03) : 716-A.

Westbury.I.(2003). Evaluating a National Curriculum Reform in K.Ryan. and T.A. Chwandt.(eds) **Evaluating Educational Reforms Scandinavian Perspectives.** University of Illinois at Urbana- Champaign. PP. 189-207.